

Dosarul nr. 3r-15/23
2-21150794-01-3r-23012023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V. Chisilița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: G. Mîra, G. Dașchevici, A. Bostan)

DECIZIE

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând recursul depus de Radu Burduja, reprezentat de avocatul Natalia Lepilov,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă Radu Burduja împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Radu Burduja, reprezentat de avocatul Natalia Lepilov, împotriva hotărârii din 22 august 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege,

c o n s t a t ă :

La 11 octombrie 2021, Radu Burduja a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene solicitând anularea actului administrativ individual favorabil – ordinul Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova nr. 301-p-301 din 24 august 2021 cu privire la rechemarea (destituirea din funcție) a Consilierului (Atașat militar) Ambasada Republicii Moldova în Regatul Belgiei, Reprezentanțele militare ale Republicii Moldova în străinătate, colonelului Radu Burduja și emiterea actului administrativ favorabil privind restabilirea colonelului Radu Burduja în funcția deținută din data de 13 septembrie 2021 pentru durata mandatului neîndeplinit.

Prin hotărârea din 22 august 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost respinsă acțiunea depusă de Radu Burduja ca fiind neîntemeiată.

La 23 august 2022, Radu Burduja, reprezentat de avocatul Natalia Lepilov a depus apel nemotivat împotriva hotărârii din 22 august 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus Radu Burduja, reprezentat de avocatul Natalia Lepilov, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

La 30 decembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Radu Burduja, reprezentat de avocatul Lepilov Natalia a depus recurs împotriva încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, prin faptul că a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

A menționat că hotărârea motivată a primei instanțe nu a fost recepționată, deoarece plicul expediat în adresa lui și a reprezentantului său nu conținea textul hotărârii motivate.

Astfel, a remarcat că nu a prezentat motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău din cauza că nu a fost notificată hotărârea motivată din 22 august 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani pe care o contestă.

A solicitat admiterea recursului, anularea încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău și repunerea în termen pentru prezentarea apelului motivat.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 13 decembrie 2022, fiind notificată recurentului și reprezentantului acestuia la data de 26 decembrie 2022, fapt ce se confirmă prin avize de recepție a scrisorilor recomandate anexate la dosar (f. d. 172-173). Astfel, recursul depus la 30 decembrie 2022, este în termen.

La 23 ianuarie 2023, în adresa intimatului a fost expediată pentru cunoștință copia cererii de recurs, însă acesta recepționând copia recursului (f. d. 184) nu și-a valorificat dreptul de a depune referință.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus Radu Burduja, reprezentat de avocatul Natalia Lepilov, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Potrivit prevederilor art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Totodată, regulile generale ce țin de calculul termenelor în materie de contencios administrativ sunt stipulate prin prisma art. 195 Cod administrativ, de prevederile Codului de procedură civilă.

În corespundere cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În temeiul art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Actele cauzei denotă că, la 23 august 2022, avocatul Natalia Lepilov, în interesele lui Radu Burduja a înaintat apel nemotivat împotriva hotărârii din 22 august 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f. d. 154).

În conformitate cu prevederile art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96–114.

Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

La rândul său, art. 97 alin. (1) și (3) din Codul administrativ, prevede că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată.

În această privință, din materialele dosarului rezultă că copia hotărârii motivate din 22 august 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, la 7 noiembrie 2022, a fost

notificată reprezentantului lui Radu Burduja, avocatului Natalia Lepilov, care a și semnat și depus apelul nemotivat în interesele lui Radu Burduja, în baza mandatului seria MA nr. 0828116 din 20 septembrie 2021 (f. d. 2), circumstanță ce se atestă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 160).

Prin urmare, în situația în care materialele cauzei atestă notificarea copiei hotărârii motivate din 22 august 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani către avocatul Natalia Lepilov în interesele lui Radu Burduja, Colegiul iterează că, din ziua următoare aducerii la cunoștință a copiei hotărârii motivate a primei instanțe urmează a fi calculat termenul de 30 de zile în sensul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ pentru depunerea motivării apelului.

Cu alte cuvinte, în speță, termenul de prezentare pentru Radu Burduja a motivării apelului și-a început curgerea la data de 8 noiembrie 2022, ziua imediat următoare datei recepționării copiei hotărârii motivate de către reprezentantul acestuia și a expirat la data de 7 decembrie 2022.

Or, în conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ raportate la art. 75 alin. (4) Cod de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părți

Cu toate acestea, în pofida obligațiilor sale procesuale, recurentul-apelant Radu Burduja nu a prezentat motivarea apelului, motiv pentru care instanța de apel corect a declarat apelul inadmisibil în temeiul art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

În consecință, se constată a fi lipsite de suport mențiunile recurentului precum că hotărârea motivată nu a fost notificată, deoarece nu era prezentă în plicul poștal.

Și asta deoarece, din materialele dosarului rezultă cert că copia hotărârii motivate din 22 august 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost notificată reprezentantului recurentului, avocatului Natalia Lepilov la 7 noiembrie 2022, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la actele cauzei (f. d. 160).

Or, odată cu recepționarea corespondenței instanței de judecată cu mențiunea „copia hotărârii motivate” pe avizul de recepție, în dreptul căreia avocatul a aplicat semnătura, acesta nu a înaintat careva obiecții nici primei instanțe și nici oficiului poștal în acest sens.

Așadar, recurentul nu a prezentat probe justificative în susținerea argumentului că copia hotărârii motivate a primei instanțe nu a fost prezentă în plicul poștal.

Astfel, instanța de apel prin încheierea din 13 decembrie 2022, întemeiat a declarat apelul depus de Radu Burduja, reprezentat de avocatul Natalia Lepilov, împotriva hotărârii din 22 august 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani ca fiind inadmisibil.

Deci, în conformitate cu art. 236 alin. (1) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului, iar potrivit alin. (2) lit. e) al aceluiași articol, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

Suplimentar, instanța de recurs va menționa că, în conformitate cu art. 237 alin. (1) Cod administrativ, prevederile art. 65 alin. (1)-(3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, încheierea instanței de apel prin care este respinsă cererea de repunere în termenul de apel sau în termenul de prezentare a motivării apelului poate fi contestată cu recurs. Încheierea instanței de apel prin care s-a făcut repunerea în termenul de apel sau în termenul de prezentare a motivării apelului poate fi contestată doar odată cu fondul.

În conformitate cu art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Subsecvent normei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că în cazul omiterii unui termen, legea acordă posibilitate părții de a solicita repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, conform art. 65 din Codul administrativ, dar numai la prezentarea probelor și motivelor întemeiate.

În corespundere cu aceste prevederi legale instanța de recurs constată că Radu Burduja a anexat cererea de apel motivată cu solicitarea de repunere în termen a acestuia numai la depunerea prezentului recurs împotriva încheierii din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La caz, fiind cert că competență de a examina cererea de repunere în termen a apelului este instanța de apel, fapt ce rezultă expres din prevederile art. 237 alin. (2) Cod administrativ.

Pe când în speță, Radu Burduja nu a prezentat instanței de apel motivarea apelului și nici nu a înaintat instanței de apel o cerință de repunere în termen a acesteia, cu anexarea probelor justificative de omitere a termenului legal.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consemnează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

La caz, se rețin și prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, potrivit căruia participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că apelantul-recurent, fiind interesat de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin prezentarea motivată a apelului conform prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

În speță, s-a constatat că apelantul, Radu Burduja, reprezentat de avocatul Natalia Lepilov nu și-a exercitat dreptul de a prezenta motivarea apelului în conformitate cu art. 232 alin. (2) Cod administrativ, aspect ce impune prin prisma art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, de a declara apelul inadmisibil.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că Radu Burduja, reprezentat de

avocatul Natalia Lepilov, nu a prezentat instanței de apel motivarea apelului, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, și anume de a declara apelul inadmisibil.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, în cazul admiterii unui astfel de apel, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Radu Burduja, reprezentat de avocatul Natalia Lepilov.

Se menține încheierea din 13 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă Radu Burduja împotriva Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene cu privire cu privire la contestarea actelor administrative.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron